ମୁକ୍ତି

ମାଟି ଓ ଚାଷୀ ମୁକ୍ତି ଅଭିଯାନ ସମାଚାର ପତ୍ର

ସପ୍ତମ ବର୍ଷ ପୌଷ ଡିସେମ୍ବର - ୨୦୧୧ ଚତୁର୍ଥ ସଂଖ୍ୟା

ସମ୍ପାଦକୀୟ କଲମରୁ.......

ମାଟି ମା'ର ସୁରକ୍ଷା କରିବାର ସମୟ ଆସିଛି

ମାଟିକୁ ଆମେ 'ମା'ଆଟି ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରିଥାଉ । ଯେହେତୁ ଆମେ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯାହା ଦରକାର ହୋଇଥାଏ, ତାହା ସବୁ ଜିନିଷ ମାଟିରୁ ହିଁ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥାଏ । ଘରେ ଯେପରି ମା ଆମକୁ ଖୁଆଇ ପିଆଇ ମଣିଷ କରିଥାଏ, ସେପରି ମାଟି ମା' ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ଖାଦ୍ୟପଦାର୍ଥ ଆମକୁ ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇଥିବାରୁ ମାଟିକୁ ଆମେ ମା' ବୋଲି କହି ପୂଜା କରୁଥାଉ । ଘରେ ଯେପରି ଆମରି ମା ପିଲାମାନଙ୍କର ସବୁ କଷ୍ଟକୁ ସହିଥାଏ, ସେପରି ମାଟି ମା ମଧ୍ୟ ସବୁ କଷ୍ଟ ସହିଥାଏ ।

ମାତ୍ର ଆମ ସରକାର ଅଧିକ ଅମଳ କରିବା ନାମରେ କମ୍ପାନୀ ଚାଷ / ଆଧୁନିକ ଚାଷକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଲେ । ଯାହା ଫଳରେ ଅଧିକ ଅମଳ ପାଇଁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ରାସାୟନିକ ବିଷ ଜମିରେ ବ୍ୟବହାର କରାଗଲା । ଯାହାଦ୍ୱାରା ଜମିର ଉର୍ବରତା ଶକ୍ତି କମିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଜମି ଟାଣ ହୋଇ ଖପରା ପରି ହୋଇଗଲାଣି । ରାସାୟନିକ ବିଷ ପ୍ରୟୋଗ ଫଳରେ ଜମିରେ ଥିବା ଜିଆ, ଅଣୁଜୀବ, ବେଙ୍ଗ ଆଦି ଉପକାରୀ ଜୀବମାନଙ୍କର ବଂଶନିପାତ ପାଇଗଲା । ଫଳରେ ଯେଉଁ ଜିଆମାନେ ଖରା, ବର୍ଷା ସବୁବେଳେ ମାଟିକୁ ହାଲୁକା କରି ରଖୁଥିଲେ ଓ ବାୟୁ ଚଳାଚଳର ସୁବିଧା ହେଉଥିଲା, ତାହା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବାରୁ ମାଟିର ଜଳଧାରଣ ଶକ୍ତି କମିଗଲା । ଫଳରେ ରାତିରେ ଯେତେ ବର୍ଷା ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଜମିରେ ସକାଳକୁ ପାଣି ଟୋପାଏ ରହୁନାହିଁ । ଯାହା ଫଳରେ ଜମିରେ ନଗୁଡି ଅର୍ଥ ଯେତିକି ହେଉଛି, ସେତିକି ମଧ୍ୟ ଅମଳ ହେଉନାହିଁ । ଏଣୁ ଧିରେ ଧିରେ ଚାଷ ପ୍ରତି ଚାଷୀମାନେ ବିମୁଖ ହୋଇ କେବଳ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ୨୦ ଭାଗ ଚାଷୀ ଚାଷ କାମ ଛାଡ଼ି ଦାଦନ ଗଲେଣି । ମାତ୍ର ଦାଦନ ଖଟିବାକୁ ଯାଇ ଠିକାଦାର ଦ୍ୱାରା ଶୋଷଣ ଓ ହଇରାଣ ହରକତ ହୋଇ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ କୃଷି ଶ୍ରମିକମାନେ ଗାଁକୁ ଫେରୁଛନ୍ତି । କୃଷି କ୍ଷେତ୍ର ହିଁ ଚାଷୀ ଓ ମୂଲିଆମାନଙ୍କୁ କାମଧନ୍ଦା ଯୋଗାଇଥାଏ । ପୁଣି କଳକାରଖାନା, କୋଠାବାଡ଼ି ନିର୍ମାଣରେ ଚାଷ ଜମିକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଫଳରେ ଜମି କମି କମି ଯାଉଛି । ଯାହାଦ୍ୱାରା ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କମିବାରେ ଲାଗିଛି । ଏଣୁ ଚାଷ ଜମିକୁ ଅଣଚାଷ କାମରେ ବ୍ୟବହାରକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଜୈବିକ ସାର ଦେଇ ମାଟି ମାର ଉର୍ବରତା ବଢ଼ାଇବାକୁ ହେବ । ନଚେତ୍ ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଖାଦ୍ୟାଭାବ ଦେଖାଦେବ ଏବଂ ଆମର ଭବିଷ୍ୟତ ବଂଶଧରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଘୋର ବିପଦ ଦେଖାଯିବ । ପ୍ରଭୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଯେପରି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ହରିଣୀ ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇ ହିନସ୍ତା ହୋଇଥିଲେ, ସେପରି ଆମ ଚାଷୀମାନେ କମ୍ପାନୀ ଚାଷ ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇ ସର୍ବହରା ହୋଇ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡୁଛି । ଏଣୁ ଜୈବିକ ଶ୍ରୀ ଚାଷକୁ ସରକାର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଇ ଚାଷୀଙ୍କୁ ସାବଲମ୍ବୀ କରାନ୍ତୁ ।

ଏ ସଂଖ୍ୟାରେ ରହିଛି:-

- କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଟ୍ରାକ୍ଟରର ବ୍ୟବହାର
- ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତିରେ ଧାନଚାଷ : ରୋଗ ଓ ପୋକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
- ଯୋଜନା ଆୟୋଗଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ସଂଜ୍ଞା
- ଚାଷୀ ଓ ମାଟି ମୁକ୍ତି ଅଭିଯାନ

କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସିଞ୍ଚନ ଜଳସେଚନର ବ୍ୟବହାର

ପ୍ରଶ୍ନ: ସିଞ୍ଚନ ଜଳସେଚନର ଆବଶ୍ୟକତା କ'ଣ ?

ଉତ୍ତର: ୫ ଗୋଟି ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ଯଥା- ଜଳ, ଜମି, ବାୟୁ, ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଜୀବନ ମଧ୍ୟରୁ ଜଳ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପଦ । ଆମ ଦେଶରେ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପଲବ୍ଧ ଜଳ ସମ୍ପଦ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଏହି ନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ ଉପାୟ ଉଦ୍ଭାବନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଛି । ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଜଳବାୟୁ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଜଳ ସମସ୍ୟା ଦିନକୁ ଦିନ ଆହୁରି ଉଗ୍ର ହେଉଛି । ପାରମ୍ପରିକ ପଦ୍ଧତିରେ ଜଳସେଚନ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ଲାବନ ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ବହୁ ପରିମାଣର ଜଳ ଅପଚୟ ହୋଇ ଜଳସେଚନରେ ହିଁ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ । ଜଳ ମଧ୍ୟ ଆମର ଜୀବନଧାରଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ । ଜଳକାରଖାନା, ପାନୀୟ ଜଳ ଆଦି ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ । ଏକ ହିସାବରୁ ଜଣାପଡ଼େ, ଶତକଡ଼ା ୨ ଭାଗରୁ କମ୍ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବହାରରେ ଲାଗେ । ତେଣୁ ଜଳକୁ ସଂରକ୍ଷଣରେ ଡାକ୍ତର ଦ୍ରୁତ ମଧ୍ୟ ଜମିକୁ ଉର୍ବରତା ହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସ୍ଥିର ଚିନ୍ତନ ଚିନ୍ତା କରି ଏହି ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦର ସୁପରିଚାଳନା କରିବା ଦରକାର । କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଳର ସୁପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୃଷି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଏକ ପଦ୍ଧତି ବାହାର କରିଛନ୍ତି, ଯାହାକୁ ଆମେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପଦ୍ଧତି (micro irrigation system) ବୋଲି ଜାଣି ପାରିବା । ଯାହାକୁ ଆମେ ସିଞ୍ଚନ ପ୍ରଣାଳୀ, ବୁନ୍ଦା ପ୍ରଣାଳୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୃତ୍ରିମ ପଦ୍ଧତି କହୁ ।

୨। ପ୍ରଶ୍ନ: କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପଦ୍ଧତିର ବିଶେଷତ୍ୱ କ'ଣ ?

ଏହି ପଦ୍ଧତିର ବିଶେଷତ୍ୱ ହେଉଛି-

(କ) ଏହି ପଦ୍ଧତି ଯୋଗୁଁ ଫସଲ ଆଉ ପାଣିପାଗ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ନାହିଁ ।

(ଖ) ଦରକାର ମୁତାବକ କୃତ୍ରିମ ବର୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବାୟୁ, ଜଳ ଓ ମାଟିର ସଠିକ ସମନ୍ୱୟ ରହେ ତେଣୁ ଗଛ ଠିକ୍ ଭାବରେ ବଢ଼ିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଅଧିକ ଅମଳ ଦିଏ ।

(ଗ) ଏହି ପଦ୍ଧତିରେ ଜଳ ଅତି କମ୍ ପରିମାଣରେ ଦରକାର ହୁଏ ।

(ଘ) କେବଳ ବହୁ ସମୟ ଧରି ବ୍ୟବହାର କରିହେବ ।

(ଙ) ଏହାକୁ ସବୁପ୍ରକାର ଜମିରେ ଫସଲ / ଉଦ୍ୟାନ ଫସଲ / ଦେଶୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିହେବ ।

୩। ପ୍ରଶ୍ନ: କେଉଁ ଫସଲରେ ସିଞ୍ଚନ ଜଳସେଚନ ପ୍ରଣାଳୀ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ । ସାଧାରଣତଃ ସିଞ୍ଚନ ପଦ୍ଧତି - ଚିନାବାଦାମ, ରାଶି ଜାତୀୟ ଫସଲ, ଆଳୁ, ଲଙ୍କା, ଟମାଟ, ବାଇଗଣ, ପିଆଜ, ରସୁଣ, ମକା ଓ ଚାଲୁଅ ଇତ୍ୟାଦି ।

୪। ପ୍ରଶ୍ନ: ଫସଲ ଓ ମୃତ୍ତିକାର ଜଳର ଆବଶ୍ୟକତା କିପରି ଜାଣିବା ?

ଉ: ଫସଲ ଗଛର ଜଳ ଆବଶ୍ୟକତା କେତେବେଳେ ଦରକାର ଓ କେତେ ପରିମାଣ / ମାତ୍ରାରେ ଦେବାକୁ ହେବ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏକ ଯନ୍ତ୍ର ବା ଜ୍ଞାପକ ମିଟର (ସେନସର) ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ । ମାଟିର ସ୍ଥାନୀୟ ଅଂଶର ଆର୍ଦ୍ରତା ଏହା ଦ୍ୱାରା ଜଣାପଡ଼େ ।

୫। ପ୍ରଶ୍ନ: ସିଞ୍ଚନ ଜଳସେଚନ ପ୍ରଣାଳୀ କ'ଣ ?

ଉ: ସିଞ୍ଚନ ଜଳସେଚନ ପଦ୍ଧତିରେ ପାଣି ପାଇପ ଯୋଗେ ଅଧିକ ଚାପରେ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ମାଧ୍ୟମରେ ଯାଇ ସିଞ୍ଚକର ଦ୍ୱାରା ବୃଷ୍ଟିଆକାରରେ ଫସଲ ଓ ଜମି ଉପରେ ପଡ଼େ । ଏହି ପଦ୍ଧତିରେ ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା- ମୁଖ୍ୟ ପାଇପ୍, ଲାଟେରାଲ ପାଇପ୍ ଏବଂ ସିଞ୍ଚକର ।

୬। ପ୍ରଶ୍ନ: ସିଞ୍ଚନ ପଦ୍ଧତିର ବିଶେଷତ୍ୱ କ'ଣ ?

କ) ଏହି ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ଗଡ଼ାଣିଆ ଜମିରେ ମଧ୍ୟ ଜଳସେଚନ କରିହୁଏ । ତେଣୁ ଜମି ସମତୁଲ କରିବାର ଦରକାର ନଥାଏ ।

ଖ) ଏହି ପ୍ରଣାଳୀ ଯୋଗୁଁ ଗଛର ମୂଳରେ କୌଣସି ଅଂଶରେ ମାଟି ବାଧାଜମା କରିନଥାଏ ।

ଗ) ଏହି ଯନ୍ତ୍ରକୁ ପ୍ରାୟତଃ ସବୁ ଋତୁ ମାଟି ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିହୁଏ ।

ଘ) ଏହି ପ୍ରଣାଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଦ୍ରବଣୀୟ ସାର ଓ କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରେ ।

ଙ) ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଚିକଣିଆ (ଏଚ୍.ଡି.ପି.ଇ.) ସିଞ୍ଚକର ଚିଞ୍ଚନରେ ଲାଗିଛି ଅଧିକ ମଜବୁତ ଥାଏ ଓ ଅନେକ ଦିନ ଚଳେ ।

ଚ) ସୁତରା ଲମ୍ବା ଓ ହାଲୁକା ପାଇପ ଥିବା ଏକ ବିଶେଷ କପଲର ଯୋଗିଥିବାରୁ ମିନିଟ୍‌ରେ ୨୦୦ ଫୁଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଲାଯାଇ ଏହାକୁ ଖୋଲିବା ଓ ଲଗାଇବା ସହଜ ।

୭। ପ୍ଲାବନ ପ୍ରଣାଳୀ ଓ ସିଞ୍ଚନ ପ୍ରଣାଳୀ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କ'ଣ ?

ପ୍ଲାବନ ପ୍ରଣାଳୀ:

(କ) ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଜଳ ଦରକାର ହୁଏ । ଏକ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ୧୦୦ଟି ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ୫୦୫ ଘନମିଟର ଜଳ ଆବଶ୍ୟକ ।

(ଖ) ବୃଷ୍ଟି ପାଣି ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରେ ନାହିଁ ।

(ଗ) ସବୁ କ୍ଷେତ୍ର ଓ ଉଦ୍ୟାନ ଫସଲ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ।

(ଘ) ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ଚାଷରେ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ।
(ଙ) ୧୫ ରୁ ୨୦% ଭାଗ ଜଳ ବାଷ୍ପୀକରଣରେ ନଷ୍ଟ ହୁଏ।
(ଚ) ଅଦରକାରୀ ଜମି ମଧ୍ୟ ଜଳସେଚିତ ହୁଏ।
(ଛ) ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଶ୍ରମିକ ଦରକାର ହୁଏ।
କେନାଲରୁ ପ୍ରତି ଜମିକୁ ଜଳସେଚନ ପାଇଁ ଶ୍ରମିକ ପରିଚାଳନା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ।
(ଜ) ଅତ୍ୟଧିକ ବାଲୁଙ୍ଗା ଦେଖାଦିଏ ଓ ପରିଚାଳନା କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ।
(ଝ) ଫସଲର ଅବଧି ଠିକ୍ ହୁଏ ନାହିଁ।
(ଞ) ମାସିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଧିକ।
(ଟ) ବାହ୍ୟ ପବନ ଜଳସେଚନକୁ ବାଧା ଦିଏନାହିଁ।
(ଠ) ଜମି ସମତଳ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ।
(ଡ) ଜଳସେଚନର ୩୫ ରୁ ୪୦ ଭାଗ ଜଳ ଫସଲ ଉପଯୋଗ କରିପାରେ।

ସିଞ୍ଚନ ପ୍ରଣାଳୀ:

(କ) ମଧ୍ୟମ ମାତ୍ରାରେ ଜଳ ଦରକାର ହୁଏ।
(ଖ) ୧୦୦ଟି ନଡ଼ିଆ ଗଛ ପାଇଁ ୨୫୦ ଘନ ମିଟର ଜଳ ଦରକାର ହୁଏ।
(ଗ) ଲୁଣି ପାଣି ଜଳସେଚନରେ ବ୍ୟବହାର ହେଇପାରେ।
(ଘ) ଏହି ପଦ୍ଧତି ସ୍ୱଳ୍ପ ବ୍ୟବଧାନଯୁକ୍ତ ସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ର ଫସଲ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ।
(ଙ) ଅଧିକ ଚାପରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ।
(ଚ) ୨ ହେକ୍ଟର ଜମି ପାଇଁ ୩.୫ (ଏଚ୍.ପି.), ୨୦ ରୁ ୩୦% ଚାପ ଜଳ ବାଷ୍ପୀକରଣ ନଷ୍ଟ ହୁଏ।
(ଛ) ମଧ୍ୟମ / ୧ଟି ଶ୍ରମିକ ଦରକାର । ଏଚ୍.ଡି.ପି.ଇ. ପାଇପକୁ ପକାଇବା।
(ଜ) ଅତି କମ୍ ମାତ୍ରାରେ ବାଲୁଙ୍ଗା ଦେଖାଦିଏ ଓ ପରିଚାଳନା ସହଜ।
(ଝ) କୀଟନାଶକ ଓ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ସହଜ।
(ଞ) ଫସଲର ଅବଧି ଠିକ୍ ହୁଏ ଓ ଅମଳ ପରିମାଣ ବଢେ।
(ଟ) ମାସିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟମ।
(ଠ) ବାହ୍ୟ ପବନ ଜଳସେଚନକୁ ବିଶେଷ ବାଧା ଦିଏ ନାହିଁ।
(ଡ) ଜମି ସମତଳ କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ।
(ଢ) ୭୦ ରୁ ୭୫% ଭାଗ ଜଳ ଫସଲ ଉପଯୋଗୀ।

୮) ସରକାରୀ ରିହାତି ବ୍ୟବସ୍ଥା କିଛି ଅଛି କି ?

ଉ: ସିଞ୍ଚନ ଜଳସେଚନ ନିମନ୍ତେ ଏହି ପ୍ରଣାଳୀ ଖର୍ଚ୍ଚର ଶତକଡ଼ା ୭୦ ଭାଗ ବା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ଟ. ୧୦.୩୦ର ରିହାତି ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଜଣେ ଚାଷୀଭାଇ ୫ ହେକ୍ଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରିହାତି ଉପଭୋଗ କରିପାରିବ । ଏହି ବର୍ଷ ୨୦୧୦-୧୧ ପାଇଁ ୧୧ଟି କମ୍ପାନୀକୁ ସରକାର ଅନୁମୋଦନ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ଏହି କମ୍ପାନୀମାନେ ଚାଷୀଙ୍କ ଜମିରେ ଜଳସେଚନ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ କରିବେ ଓ ଚାଷୀଙ୍କୁ ରିହାତି ଯୋଗାଣ ପରେ ୧ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ଦାୟିତ୍ୱ ନେବେ ।

"ଶ୍ରୀ" ପଦ୍ଧତିରେ ଧାନଚାଷ : ରୋଗ ଓ ପୋକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଓଡ଼ିଶା ଏକ କୃଷି ପ୍ରଧାନ ରାଜ୍ୟ । ଧାନ ହେଉଛି ଏହି ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ ଖରିଫ୍ ଫସଲ । ଆମ ରାଜ୍ୟର କୃଷି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଧାନ ଚାଷର ଉତ୍ପାଦନ ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ପାରମ୍ପରିକ ଧାନଚାଷ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତି ଧାନଚାଷରେ ଅତି କମ୍‌ରେ ଶତକଡ଼ା ୨୫ ଭାଗ ଅଧିକ ଅମଳ ମିଳିଥାଏ । ତେଣୁ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ସମେତ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତି ଧାନଚାଷକୁ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ କରିବା ପାଇଁ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଯାଉଛି । ପାରମ୍ପାରିକ ପଦ୍ଧତିରେ କରାଯାଉଥିବା ଧାନଚାଷ ଅପେକ୍ଷା ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତିରେ ଧାନଚାଷରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ କମ୍ ରୋଗ ଏବଂ ପୋକ ଦେଖାଯାଏ । ତେବେ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତି ଧାନଚାଷର ତଳିଘରା ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତର ଉପଯୁକ୍ତ ଯତ୍ନ ନେଇପାରିଲେ ଚାଷୀମାନେ ସୁବିଧାରେ ରୋଗ ଏବଂ ପୋକକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ ବଢ଼ାଇପାରିବେ ।

ତଳିଘରାର ଯତ୍ନ:

ପ୍ରତି ଏକ କେଜି ବିହନ ପିଛା ୪ ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇକୋଡର୍ମା ଭିରିଡ଼େ କବକ କଲଚର କିମ୍ବା ୧୦ ଗ୍ରାମ୍ ସିଉଡୋମୋନାସ୍ ଫ୍ଲୁରୋସେନ୍‌ସ ଜୀବାଣୁ କଲଚର୍ ଦ୍ୱାରା ବିହନ ବିଶୋଧନ କରି ତଳି ପକାଇଲେ ତଳିଘରାର ମହିଷା, ପତ୍ରପୋଡ଼ା ରୋଗ ଇତ୍ୟାଦି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହୋଇଥାଏ । ଏଥିଯୋଗୁଁ ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତରେ ମଧ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ରୋଗ ଲାଗି ନଥାଏ ।

ଶୁଖିଲା ତଳିଘରାରେ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଉଈର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖାଯାଏ । ଉଈ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଏକ ଡେସିମିଲ୍ ତଳିଘରା ପ୍ରତି ଏକ କେଜି ନିମ୍ବପିଡ଼ିଆ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଉଈକୁ ସହଜରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇପାରେ ।

ଶୁଖିଲା ନିମ୍ବମଞ୍ଜି କିମ୍ବା ଶୁଖିଲା ନିମ୍ବପତ୍ର କିମ୍ବା ଶୁଖିଲା ନିମ୍ବ ବକ୍କଳ ବା ଛେଲିକୁ ଭଲଭାବରେ ଗୁଣ୍ଡକରି ପ୍ରତି ଏକ ଡେସିମିଲ୍ ତଳିଘରା ପ୍ରତି ୧୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଗୁଣ୍ଡ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ମଧ୍ୟ ଉଈ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହୋଇଥାଏ ।

- ତଳି ପଟାଳିରେ ସଦା ନିରୋଗା ଖତ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ ଉଇ ଏବଂ କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା ପୋକର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆପେ ଆପେ ହୋଇଥାଏ।
- ଦାଣିଖତ ପ୍ରୟୋଗ କରି ତଳି ଘରାର ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତର କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୀଟକୁ ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇପାରେ।
- ଅମୃତଜଳ ସିଞ୍ଚନ କରି ମଧ୍ୟ ତଳିଘରାର ଓ ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତର ମହିଷା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରୋଗକୁ ସହଜରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇପାରିବ।
- ତଳିଘରାର ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ପଞ୍ଚଗବ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଇପାରେ। ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତର ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ପଞ୍ଚଗବ୍ୟ ସିଞ୍ଚନକୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ।

ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତର ଯତ୍ନ:

- ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତର ମାଟିକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ବିଶୋଧନ କଲେ ରୋଗର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ କମିଥାଏ।

ଭୌତିକ ପଦ୍ଧତି: ଦୁଇରୁ ତିନୋଟି ଗଭୀର ଖରାଟିଆ ଗ୍ରୀଷ୍ମଚାଷ କଲେ ମାଟିରେ ଥିବା କବକ, ସୂତ୍ରକୃମି ଏବଂ ଅଣୁଜୀବଗୁଡ଼ିକ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାନ୍ତି କିମ୍ବା ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ଥିଲେ ଫସଲ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପଡ଼ିଆ ଜମିରେ ୫ ରୁ ୬ ସପ୍ତାହ ପାଣି ଠିଆକରି ରଖିଲେ ମାଟିରେ ଥିବା ସୂତ୍ରକୃମିଗୁଡ଼ିକ ବାୟୁ ଅଭାବରୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଆନ୍ତି। ତେଣୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ରୋଗ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ପ୍ରାୟତଃ ନଥାଏ।

ଜୈବିକ ପଦ୍ଧତି: ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇକୋଡ଼ର୍ମା ଭିରିଡେ କବକ ପାଉଡର କଲଚରକୁ ୧୦୦ କେ.ଜି. କମ୍ପୋଷ୍ଟ ଖତ ସହ ମିଶାଇ ଶତକଡ଼ା ୫୦ ଭାଗ ଜଳୀୟ ଅଂଶ ରଖି ଏକ ସପ୍ତାହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଦା କରି ରଖାଯାଏ। ଏହାର ତିନିସପ୍ତାହ ପରେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୦୦ କେ.ଜି. ହିସାବରେ ଶେଷ ଓଡ଼ ଚାଷ ସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ। ଏକ ଏକର ପ୍ରତି ୧୦୦କେ.ଜି. ହିସାବରେ ପାଉଡର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ସିଉଡୋମୋନାସ୍ ଜୀବାଣୁ କଲଚରକୁ ମଧ୍ୟ ୫୦ କେ.ଜି. ଖତ କିମ୍ବା ବାଲି ଦ୍ୱାରା ମିଶାଇ ବୁଣିବାର ୩୦ ଦିନ ପରେ ଜମିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ କିମ୍ବା ଶେଷ ଓଡ଼ ଚାଷ ସମୟରେ ଏକର ପିଛା ୧୦ କେ.ଜି. ନିମ୍ବ କିମ୍ବା କରଞ୍ଜ ପିଡ଼ିଆ ମାଟିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ।

ଯୋଜନା ଆୟୋଗଙ୍କ ନୂଆ ସଂଜ୍ଞା

ମୁଣ୍ଡପିଛା ମାସିକ ବ୍ୟୟ ୬୭୫ ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ହେଲେ ଗରିବ

କେନ୍ଦ୍ର ଯୋଜନା ଆୟୋଗ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ନୂଆ ସଂଜ୍ଞା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି । ଏଥିରେ କ୍ୟାଲୋରୀ ପରିବର୍ତ୍ତେ ମାସିକ ସର୍ବନିମ୍ନ ଖର୍ଚ୍ଚ ହିସାବକୁ ନିଆଯାଇଛି । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ପିଛା ମାସିକ ବ୍ୟୟ ୮୭୦ ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ହୋଇଥିଲେ ଏମାନଙ୍କୁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ତଳେ ରହିଥିବା ବିଚାର କରାଯିବ ବୋଲି ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିବା ଲୋକ ଦିନକୁ ୨୨ ଟଙ୍କା ୫୦ ପଇସା ଏବଂ ୨୯ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବା କ୍ଷମତା ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ତଳେ ରଖାଯିବ ନାହିଁ । ୧୯୯୭ ପରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଆଉ ବିପିଏଲ୍ ତାଲିକା ସଂଶୋଧିତ ହୋଇପାରିନାହିଁ ।

ନୂଆ ସଂଜ୍ଞା ଅନୁସାରେ ଦେଶରେ ପାଖାପାଖି ୩୭ ପ୍ରତିଶତ ଲୋକ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ତଳେ ରହିବେ ବୋଲି ଯୋଜନା ଆୟୋଗ ଆକଳନ କରିଛି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ୪୨ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ୨୬ ପ୍ରତିଶତ ଲୋକ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ତଳେ ରହିବେ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଉଛି । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ମାସିକ ୬୭୫ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଯେଉଁମାନେ କି ବିପିଏଲ୍ ତାଲିକାରେ ସ୍ୱୟଂକ୍ରିୟ ଭାବେ ସାମିଲ୍ ହେବେ ସେମାନେ ହେଲେ ଆଦିମ ଆଦିବାସୀ, ଭିକ୍ଷାବୃତ୍ତି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି, ଗୃହହୀନ ବ୍ୟକ୍ତି, ମୁଣ୍ଡରେ ମଇଳା ବୋହୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି, ଦାଦନ ଶ୍ରମିକ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏଥିରୁ ବାଦ୍ ପଡ଼ିଯିବେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ମୁଣ୍ଡପିଛା ବ୍ୟୟ ୬୭୫ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ରହିବ ସେମାନେ ହେଲେ ଯାନ୍ତ୍ରିକ କୃଷି ଉପକରଣ, ମୋଟର ବୋଟ ଏବଂ ଯାନ ରଖିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସରକାରୀ ଚାକିରିଆ, ଲ୍ୟାଣ୍ଡ୍‌ମାଇନ୍ ଫୋନ୍ ଏବଂ ରେଫ୍ରିଜରେଟର ରଖିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି, ଯେଉଁ ପରିବାରର ଜଣେ ହେଲେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯଦି ୧୦ ହଜାର ଟଙ୍କାରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଆୟ କରୁଥାଏ, ୨.୫ ଏକର କିମ୍ବା ଅଧିକ ପରିମାଣର ଜଳସେଚିତ ଜମି ରହିଥିବା ପରିବାର ଯାହାଙ୍କ ପାଖରେ ଅତିକମ୍‌ରେ ଗୋଟିଏ ଜଳସେଚନ ଉପକରଣ ରହିଥିବ ।

ଉପରୋକ୍ତ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବା ପରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ୪ ପ୍ରତିଶତ ଲୋକ ବିପିଏଲ୍ ତାଲିକାରେ ସ୍ୱୟଂକ୍ରିୟ ଭାବେ ସାମିଲ୍ ହେବେ । ୪୨ ପ୍ରତିଶତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ମଧ୍ୟରୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ୩୮ ପ୍ରତିଶତ ବିପିଏଲ୍ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଲାଗି ଲୋକମାନେ ବଞ୍ଚିତ ହେଉଥିବା ବିଷୟକୁ ନେଇ ମାନଦଣ୍ଡ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ଗୋଟିଏ ମାନଦଣ୍ଡ ପୂରଣ କଲେ

ଗୋଟିଏ ପରିବାରକୁ ଏକ ପଏଣ୍ଟ ମିଳିବ । ଯଦି ୭ ପଏଣ୍ଟ ପାଉଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ନେବା ପରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ୩୮ ପ୍ରତିଶତ ବିପିଏଲ୍ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇ ନପାରିବ ତାହା ହେଲେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମ୍ ପଏଣ୍ଟ ପାଉଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ ।

୭ଟି ମାନଦଣ୍ଡ ହେଲା-

୧। ଗୋଟିଏ କୋଠରୀ ଥିବା ଘର, ମାଟି କାନ୍ଥ ଏବଂ ଛପର ଘର ।

୨। ଏକ ପରିବାର ଯେଉଁଥିରେ କି ଜଣେ ହେଲେ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ବୟସ ୧୬ ରୁ ୫୯ବର୍ଷ ବୟସ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ।

୩। ମହିଳା ମୁଖିଆ ଥିବା ପରିବାରରେ ଯଦି କେହି ୧୬ ରୁ ୫୯ବର୍ଷ ବୟସର ପୁରୁଷ ସଦସ୍ୟ ନାହାନ୍ତି ।

୪। ପରିବାର ଯେଉଁଥିରେ ଅତିକମ୍‌ରେ ଜଣେ ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେହି ହେଲେ ସକ୍ଷମ ଯୁବକ ନାହାନ୍ତି ।

୫। ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତି ପରିବାର ।

୬। ପରିବାର ଯେଉଁଥିରେ କି ୨୫ ବର୍ଷ ବୟସରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସାକ୍ଷର ନୁହନ୍ତି ।

୭। ଭୂମିହୀନ ପରିବାର ଯେ କି ତାଙ୍କ ଆୟର ପ୍ରମୁଖ ଭାଗ ଶାରୀରିକ ଏବଂ ମାନସିକ ଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ପାଉଥାନ୍ତି ।

ଆୟୋଗଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ, କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ଯଦି ଚାହେଁ, ତେବେ ଯୋଜନା ଆୟୋଗ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବାଦ୍ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କୁ ବିପିଏଲ୍ ତାଲିକାରେ ସାମିଲ୍ କରିପାରିବେ । କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ପରିବାରକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସାମାଜିକ ମଙ୍ଗଳ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଯୋଗାଇଦେବେ । ପୂର୍ବରୁ ୧୯୭୩ ମସିହାର ସୁପାରିଶକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଦୈନିକ ୨୪୦୦ କ୍ୟାଲୋରି ଏବଂ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ୨୧୦୦ କ୍ୟାଲୋରି ଖାଦ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ତଳେ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

"ଶ୍ରୀ" ପଦ୍ଧତିରେ ସଫଳ ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷୀ

ପି. ସାବାଲା ପାତ୍ର, ଛତ୍ରପୁର ବ୍ଲକ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଭିକାରୀପଲ୍ଲୀ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତର ଗୋଲାପଲ୍ଲୀ ଗ୍ରାମର ମହିଳା ଚାଷୀ । ସେ କହନ୍ତି ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତି ଧାନ ଚାଷ ସମୟରେ ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଧରି "ଶ୍ରୀ" ଧାନ ଚାଷ କରି ଆଦାୟ ଅଧିକା ପାଇଥିଲେ । ଏହି ବର୍ଷ

ଶ୍ରୀ ମାଣ୍ଡିଆ ପାଇଁ ଅନ୍ୱେଷା ଦିଦିମାନେ କହିବାରୁ ସେ ଏହି ବର୍ଷ ପରୀକ୍ଷା ମୂଳକ ଭାବେ ୨୦ ଡେସି ଜମିରେ "ଶ୍ରୀ" ପଦ୍ଧତି ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । ପି. ସାବାଲା ଗୋବିନ୍ଦପୁରରୁ ନିଜ ବନ୍ଧୁ ଘରୁ ୨ କେ.ଜି. ବିହନ ୪୦ଟଙ୍କା ଦେଇ କିଣି ଆଣିଥିଲେ । ସେ ନାଲି ମାଣ୍ଡିଆକୁ ଲୁଣ ପାଣିରେ ସଜାଡ଼ିଥିଲେ । ସେ ମାଣ୍ଡିଆକୁ ୨୪ ଘଣ୍ଟା ବତୁରାଇ ନିମ ତେଲ ପକାଇ ୧୯.୫.୨୦୧୧ରେ ତଳି ପକାଇଥିଲେ । ସେ ଜମିକୁ ୨ ଓଡ଼ ଚାଷ କରି କାଦ କରିଥିଲେ । ସେ କାଦ ଜମିରେ ୧୩ ଦିନର ତଳିକୁ ୦୨.୦୬.୨୦୧୧ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ୮ ଇଞ୍ଚ ବ୍ୟବଧାନରେ ରୁଆ କାର୍ଯ୍ୟ ୪ ଜଣ ମୂଲିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରିଥିଲେ । ମୂଲିଆମାନେ ରୁଆ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଲାଠି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ ଧାଡ଼ି ରୋଇ ଉପର ଧାଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଅନ୍ୟ ସବୁ ମାଣ୍ଡିଆ ତଳି ୮ ଇଞ୍ଚକୁ ୮ ଇଞ୍ଚ ବ୍ୟବଧାନରେ ରୋଇଥିଲେ । ମାଣ୍ଡିଆ ତଳି ରୁଆ ୧୫ ଦିନ ପରେ ୩ ଜଣ ମୂଲିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୋନୋୱିଡ଼ର ଦ୍ୱାରା ଘାସ ବାଛିଥିଲେ । ଜମିରେ ପାଣି ମଡ଼ାଇ ୧୦ କେ.ଜି. ୟୁରିଆ ଏବଂ ୨ କେ.ଜି. କରଞ୍ଜ ପତ୍ର ପକାଇଥିଲେ । ସାବାଲା କହନ୍ତି ମାଣ୍ଡିଆ ଗଛରେ ୩ଟି ପିଲ ଏବଂ ୬ ଟୋପା ଆସିଥିଲା । ଅନ୍ୱେଷା ଦିଦିମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ୧ ମିଟର × ୧ ମିଟର ଜମିରୁ ତାଙ୍କର ୨ କେ.ଜି. ମାଣ୍ଡିଆ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ସେ କହନ୍ତି ୧ ଭରଣି / ୨୦ ଡେସି ଜମିରୁ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତିରେ ସେ ୧୦୮ କେ.ଜି. ମାଣ୍ଡିଆ ଆଦାୟ କରିଛନ୍ତି । ପି. ସାବାଲା କହନ୍ତି ଗତବର୍ଷ ସେହି ୨୦ ଡେସିକୁ ଜମିରେ ମାଣ୍ଡିଆ କରି ସାଧାରଣ ପଦ୍ଧତିରେ ୯୦ କେ.ଜି. ମାଣ୍ଡିଆ ଆଦାୟ କରିଥିବା ସ୍ଥଳେ ଏହିବର୍ଷ ସେହି ଜମିରୁ ୧୦୮ କେ.ଜି. ମାଣ୍ଡିଆ ପାଇଛନ୍ତି । ସେ ଗତ ବର୍ଷ ସାଧାରଣ ପଦ୍ଧତି ମାଣ୍ଡିଆ ଅମଳର ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ସତ୍ତ୍ୱେ ୧୦୫ ଟଙ୍କା ଲାଭ ପାଉଥିବା ସ୍ଥଳେ ଏହି ବର୍ଷ ୪୮୦ ଟଙ୍କା ଲାଭ ପାଇଛନ୍ତି ।

ସଫଳ ମହିଳା ଜୈବିକ ଚାଷୀ

ଚନ୍ଦ୍ରମା ପ୍ରଧାନ ଛତ୍ରପୁର ବ୍ଲକ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଭିକାରୀପଲ୍ଲୀ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ କମାପଲ୍ଲୀ ଗ୍ରାମର ଆଗୁଆ ଚାଷୀ ଭାବେ ପରିଚିତ । ସେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ସତ୍ୟବାଦୀ ପ୍ରଧାନ ଚାଷକୁ ମୁଖ୍ୟ ଜୀବିକା ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ସେ କହନ୍ତି ଗତବର୍ଷ "ଶ୍ରୀ" ପଦ୍ଧତି ଧାନଚାଷ କରିଥିଲେ । ଏକ ଭରଣି "ଶ୍ରୀ" ପଦ୍ଧତି ଧାନ ଚାଷ କରି ୩୩ ଭରଣି ଧାନ ଆଦାୟ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୱେଷାର ଦିଦିମାନେ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତି ଧାନ ଚାଷ କରିବା ପାଇଁ କହିଥିଲେ । ଧାନରେ ଆଦାୟ ଅଧିକ ଆସିବା ହେତୁ "ଶ୍ରୀ" ପଦ୍ଧତି ମାଣ୍ଡିଆ ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ହୋଇ ୨୦ ଡେସି ଜମିରେ ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । ସେ ଢେଙ୍କେଇ ବିହନ ପଚାରି କରି ପକାଇଥିଲେ । ସେ ଜମିରେ କମ୍ପୋଷ୍ଟ ଖତ ପକାଇ ଜମିକୁ କାଦ କରି କରଞ୍ଜପତ୍ର ୨

କେ.ଜି ପକାଇଥିଲେ । ତଳକୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କରି ୮" ଇଞ୍ଚ ଛାଡ଼ି ଛାଡ଼ି ରୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ି ରୋଇବା ପରେ ତାକୁ ଦେଖି ଦେଖି ପରକୁ ମଝି ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି କରି ରୋଇଥିଲେ । ୩ ଜଣ ମୂଲିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରୋଇଥିଲେ । ରୁଆର ୧୫ ଦିନ ପରେ ପାଣି ମଡ଼ାଇଥିଲେ । କୋନୋୱିଡର ଦ୍ୱାରା ୨ ଥର ଘାସ ବାଛିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଘାସ ବଛା ପରେ ୧୫ ଦିନରେ ୨ କୁଣ୍ଟି କମ୍ପୋଷ୍ଟ ଖତ ପକାଇଥିଲେ । ସେ କହନ୍ତି ଯେ, "ଶ୍ରୀ" ପଦ୍ଧତି ମାଣ୍ଡିଆରେ । ଟି ଗଛ ୭୨ଟି ଚେଣା ଆସିଥିଲା । ଅନ୍ୱେଷା ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ମାଣ୍ଡିଆ ଫସଲ କାଟି ଏବଂ ୧ ମିଟର ସ୍ଥାନରୁ ଦେଢ଼ କେଜି ଅମଳ ପାଇଥିଲେ । ସେ କହନ୍ତି ଗତବର୍ଷ ସାଧାରଣ ପଦ୍ଧତିରେ । ୪ କେ.ଜି. ପାଉଥିବା ସ୍ଥଳେ ଏହି ବର୍ଷ ସେହି ୩୦ ଡେସି ଶ୍ରୀ ମାଣ୍ଡିଆ କରି ୧୨୦ କେଜି ମାଣ୍ଡିଆ ପାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମତରେ ଧାଡ଼ିଏ ଗୁଆ ଚାରା ଓ ଛାଡ଼ି ଛାଡ଼ି କରି ରୋଇଲେ ଗଛକୁ ଅଧିକ ଖାଦ୍ୟ ପବନ ମିଳୁଥିବାରୁ ଗଛ ହୃଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଧିକ ଅମଳ ହେଉଛି । ଏଣୁ ତାଙ୍କ ପରି ଗରିବ ଚାଷୀମାନେ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତି ଚାଷ କରି ଅଧିକ ଅମଳ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ପଡ଼ୋଶୀ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ଜୈବିକ ସଫଳ ମହିଳା ଚାଷୀ ଡି.ଆକାଂକ୍ଷା

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଗଞ୍ଜାମ ବ୍ଲକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମଲାଡ଼ ଗ୍ରାମରେ ମହିଳା ଚାଷୀ ଡି.ଆକାଂକ୍ଷାଙ୍କ ଘର । ତାଙ୍କ ପରିବାର କହିଲେ ତିନିଝିଅ ଓ ଗୋଟିଏ ପୁଅକୁ ବୁଝାଏ । କୃଷି ହେଉଛି ତାଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଜୀବିକା । ତାଙ୍କର ଜମିରେ କେନାଲ ଜଳର ସୁବିଧା ଥିବାରୁ ସେ ବର୍ଷସାରା ମୁଗ, ବିରି, ଲଙ୍କା, ପନିପରିବା ଓ ଧାନ ଚାଷ କରନ୍ତି । ସେଥିରୁ ଯାହା ଆୟ ହୁଏ ସେଥିରେ ତାଙ୍କ ପରିବାର ଚଳନ୍ତି । ୨୦୧୧ ମସିହାରେ ସକ୍ତି ଅନୁଷ୍ଠାନ ତରଫରୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ସମାଜଙ୍କ ଠାରେ ଆୟୋଜିତ କୃଷକ ତାଲିମ୍ ଶିବିରରେ ଡି.ଆକାଂକ୍ଷା ପ୍ରଥମ କରି ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତି ଚାଷ କିପରି ମଞ୍ଜି ବିହନ ବିଶୋଧନ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ରୋଇବା, ଘାସ ବାଛିବା ଏବଂ ଜୈବିକ ଉପାୟରେ ଖତ ଓ କୀଟନାଶକ ବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ ତାଲିମ୍ ପାଇଥିଲେ । ସେ ପ୍ରଥମ କରି ଗତବର୍ଷ ଖରିଫ୍‌ରେ ପରୀକ୍ଷା ମୂଳକ ଭାବେ ୦.୩୦ ଡେସି ଜମିରେ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତିରେ ପୂଜା ଧାନକୁ ଚାଷ କରିବାକୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଲେ । ଯେହେତୁ ସେ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତିରେ ଅଧିକ ଅମଳ ମିଳେ ପାଖ ଗ୍ରାମ ଚାଷୀ ଠାରୁ ଶୁଣିଥିଲେ ଓ ଫସଲ ମଧ୍ୟ ଦେଖିଥିଲେ । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ମନରେ ସନ୍ଦେହ କିଛି ନଥିଲା । ସେ ପ୍ରଥମେ ୧ କେ.ଜି. ବିହନକୁ ନେଇ ତଳ ପଟାଳି ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ତଳି ଗୁଡ଼ିକ ୧୯ ଦିନର ହେଲା ପରେ ମୂଖ୍ୟ ଜମିକୁ କାଦୁଅ କରି ମାର୍କର ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନ ଦେଇ ଚାରା ଲଗାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ତଳି ରୋଇବାର ୧୦ ରୁ ୧୨ ଦିନ ପରେ ସକ୍ତି

ଅନୁଷ୍ଠାନର କର୍ମୀଙ୍କ ଠାରୁ ଘାସ ବଛା ଯନ୍ତ୍ର ଆଣି ଜମିରେ ବୁଲାଇଥିଲେ । ସେ ଜୈବିକ ଉପାୟରେ ୭ଟି ଜାଣିରେ ଜୀବାମୃତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଜମିରେ ବ୍ୟବହାର କଲେ । ଏହିଭଳି ୩ ଥର ୧୫ ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ଘାସ ବଛା ଯନ୍ତ୍ର ଓ ଜୀବାମୃତ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ସେ ଦେଖିଲେ ପ୍ରତି ଗଛରେ ୨୫ ରୁ ୩୦ ପିଲ ବାହାରିଛି । କୌଣସି ରୋଗ ଓ ପୋକ ମଧ୍ୟ ଧାନରେ ଲାଗିନାହିଁ । ସେ କହିବା ଅନୁସାରେ ଆଗରୁ ପାରମ୍ପରିକ ଭିତ୍ତିରେ ଦେଶୀ ବିହନର ଧାନ ଚାଷ କଲେ ଗଛରେ ଟିବା ରୋଗ ଲାଗୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଜୈବିକ ଉପାୟରେ ରାସାୟନିକ ବ୍ୟବହାର କରିଥିବାରୁ ସେ ଏହି ରୋଗ ଦେଖିନଥିଲେ । ସେ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ । ୨୫ ରୁ ୩୦ ପିଲ ମଧ୍ୟରେ ୨୨ ରୁ ୨୫ କେଣ୍ଡା ବାହାରିଥିଲା । କେଣ୍ଡାଗୁଡ଼ିକ ଲମ୍ବା ଓ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ଥିଲା । ତେଣୁ ଅଧିକ ଫସଲ ଅମଳ ଆସିଲା । ସେ ୦.୩୦ ଡେସି ଜମିରୁ ୫୮୫ କିଲୋ ଧାନ ପାଇଲେ, ଯେଉଁଠାରୁ ସେ ପୂର୍ବରୁ ୩୨୦ କିଲୋ ଧାନ ପାଉଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତିକୁ ଜୀବନ ସାରା ଆପଣେଇବା ବୋଲି ମନସ୍ଥ କରିଛନ୍ତି । ସେ କହୁଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତିରେ ଜୀବାମୃତ ବ୍ୟବହାର କରି ଚାଷ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଧଳାମାଛି (ଟିବା) ରୋଗ ଗଛରେ ଲାଗେ ନାହିଁ ।

ଜି. ଘନ ରେଡ଼ି ସଫଳ ଚାଷୀଙ୍କ କାହାଣୀ

ଜି. ଘନ ରେଡ଼ି, ବୟସ ୫୨ ବର୍ଷ, ଖଲ୍ଲିକୋଟ ବ୍ଲକର ଖାଉଲିବନ୍ଧ ଗ୍ରାମର ସେ ଜଣେ ସ୍ଥାୟୀ ବାସିନ୍ଦା ଅଟନ୍ତି । ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଏକ ପୁଅକୁ ନେଇ ସେ ରହନ୍ତି । ନିଜ ପିତୃ ଅର୍ଜିତ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ସେ ପାଇଛନ୍ତି ୪.୪୦ ଡେସି । ମଧ୍ୟମ କିସମ ଜମି । କିନ୍ତୁ ନିଜର ଦୁର୍ବଳ ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ସେ ନିଜ ଜମି ଚାଷ କରି ପାରୁନଥିଲେ । ଏଣୁ ତାଙ୍କ ଜମିକୁ ନିକଟସ୍ଥ ଗ୍ରାମର ଜଣେ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଭାଗ ଚାଷ ସକାଶେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ନିଜେ ସୁରାଟ ଯାଇ କୁଲି ମଜୁରି କରି ନିଜ ପରିବାରର ପରିଚାଳନା କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତିରେ ଚାଷ କରି କିଭଳି ଭାବେ ନିଜକୁ ଜଣେ ଦକ୍ଷ ଓ ଦକ୍ଷ ଚାଷୀର ପରିଚୟ ଦେଇପାରିଛନ୍ତି । ତାହା ହିଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଉତ୍ସାହଜନକ । ଗତବର୍ଷ ଘନ ରେଡ଼ିଙ୍କ ଭାଗ ଚାଷୀ ଜଣଙ୍କ ବୁଝିବାକୁ ସେ ଭାଗଚାଷ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଲା । ଅଧିକ ଚାଷରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବାରୁ ଶ୍ରୀ ରେଡ଼ି ଜଣେ ଭଗିବେ କିଛି ବିଚାର କରି ନପାରି ନିଜେ ହତାଶ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂସ୍ଥା ସକ୍ତି ଏବଂ ୟୁ.ଏ.ଏ. ସହାୟତାରେ ଏହି ଗ୍ରାମରେ 'ଶ୍ରୀ' କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । "ଶ୍ରୀ" ପ୍ରଣାଳୀରେ ଚାଷ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ସକ୍ତିର କର୍ମୀ ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ଭାବେ ବୁଝାଇ ଗ୍ରାମରେ ୩୫ଜଣ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତିରେ ଚାଷ କରିବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ଥିଲେ । "ଶ୍ରୀ" ପଦ୍ଧତିରେ କିଭଳି ଭାବେ କମ୍ ପାଣି, ବିହନ ଓ କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଅଧିକ ଅମଳ କରି ହେବ, ସେ ବିଷୟରେ ବୁଝି ସାରିବା ପରେ ଶ୍ରୀ ରେଡ଼ି ନିଜର ୦.୪୦ ଡେସି ଜମିରେ ଚାଷ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ । ୩ ଫୁଟ

ଓସାର ଓ ୧୦ ଫୁଟ ଲମ୍ବର ପଟାଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ନିଜ ବିହନକୁ ଲୁଣପାଣି ଓ ଅଣ୍ଡାର ସାହାଯ୍ୟରେ ଉତ୍ତମ ବିହନ ଚିହ୍ନଟ କରି ତାକୁ କିଛି ସମୟ ଛାଇରେ ଶୁଖାଇ ତଳି ଘରରେ ତଳି ପକାଇଥିଲେ । ଠିକ୍ ୧୦ ଦିନ ପରେ ଚାରାଗୁଡ଼ିକ ୨ ପତ୍ରରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । ନିଜର ମୁଖ୍ୟ ଜମିକୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏବଂ ରୋଲର ମାର୍କର ବ୍ୟବହାର କରି ୧୦ ଇଞ୍ଚ ବ୍ୟବଧାନରେ ମାଟି ଧାନ ସହିତ ତଳି ରୋପଣ କରିଥିଲେ । ଘନଜୀବାମୃତ ଓ ଖାଦ୍ୟାମୃତ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ । ଫସଲରେ ମହିଷା ରୋଗ ଦେଖାଯିବାରୁ ସେ ଚକଡ଼ପତ୍ର ୫ ଦିନ ପତ୍ର ସମ ପରିମାଣକୁ ମିଶାଇ ଅଣା ହେବା ପରେ ଜମିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ । ଏହିଭଳି ଭାବେ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୈବିକ ପଦ୍ଧତିରେ ନିଜ ଫସଲକୁ ରକ୍ଷା କରିପାରିଥିଲେ । ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଠାରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପରିଚାଳନା ଓ ଧାନକଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ୧୬୩୩ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ରୋପଣର ୩ ମାସ ୧୫ ଦିନ ପରେ ଧାନ ଫସିଯିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା । ଗୋଟିଏ ବୁଦାରେ ହାରାହାରି ୩୫ଟି ପିଲ ରହିଥିଲା । ହାରାହାରି ୩୦ଟି ପିଲରେ କେଣ୍ଡା ବାହାରିଥିଲା । କେଣ୍ଡାର ଲମ୍ବ ଥିଲା ୨୨.୫ ସେ.ମି. ଏବଂ ଗୋଟିଏ କେଣ୍ଡାରେ ହାରାହାରି ୨୯୫୩ ଧାନ ହୋଇଥିଲା । ଅଗାଡ଼ି ମୁଣ୍ଡା ୧୭ । ନିଜର ୦.୪୦ ଡେସି଼ ଜମିରେ ୧୬୩୩ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ସେ ୧୧ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ୍ ୨୦ କେ.ଜି.ଧାନ ଅର୍ଥାତ୍ ୨୪ ବସ୍ତା ଧାନ ପାଇଥିଲେ । ମାଣ୍ଡି ଗ୍ରାମର ସେହି ଭାଗ ଚାଷୀ କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚରେ କିପରି ଅଧିକ ଅମଳ ଦେଖି ଚକିତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ । ଏଥିରେ ସେ ବହୁତ ଖୁସି ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ଧତିରେ ଚାଷ କରିବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଉଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ କ୍ଷେତରେ ସଫଳ ଚାଷୀ

ଚାଷୀଭାଇମାନଙ୍କୁ ନିବେଦନ:

ସରକାରୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଠାରୁ କମ୍ ଦରରେ ଧାନ କିଣିବା ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ସଫା ଧାନ ୭୫ କେ.ଜି. ଦେଇ ୮୧୦ ଟଙ୍କା ଦାବି କରନ୍ତୁ

କମ୍‌ରେ ଧାନ କିଣୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଜଣାନ୍ତୁ । ଗତବର୍ଷ ଅଦିନିଆ ବର୍ଷାରେ ଧାନ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ମଡ଼ୁଡ଼ି ଯୋଗୁଁ ଧାନ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଛି । ଯେତିକି ବି ଧାନ ଅମଳ ହେବ,ସେହି ଧାନକୁ ଯେପରି ସରକାରୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦରରେ ବିକିବେ, ସେଥିପ୍ରତି ସଚେତନ ହେବା ପାଇଁ ଋଷିକୁଲ୍ୟା ରୟତ ମହାସଭା ତରଫରୁ ଚାଷୀଭାଇ ଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ନିବେଦନ କରାଯାଉଛି । ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ମହୋଦୟ ଋଷିକୁଲ୍ୟା ରୟତ ମହାସଭାକୁ ଧାନର ଉଦ୍ଧିତ୍ ଦର ଓ ଧାନ କିଣା ସମ୍ପର୍କରେ ଚାଷୀଙ୍କୁ ସଚେତନ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଣୁ ଚାଷୀଭାଇମାନଙ୍କୁ ନିବେଦନ, ଆପଣମାନେ ସଫା ଧାନ ବିକ୍ରୀ କରି ବସ୍ତା ପିଛା (୭୫ କେ.ଜି) ଦର ୮୧୦ ଟଙ୍କା ଦାବି କରନ୍ତୁ । ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ମିଲ୍ ମାଲିକ କମ୍ ଦରରେ ଧାନ କିଣନ୍ତି ତେବେ ଯୋଗାଣ ବିଭାଗ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଋଷିକୁଲ୍ୟା ରୟତ ମହାସଭାକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଫୋନ୍ ନଂ ୦୬୮୧୧-୨୬୩୯୩୨ / ୦୬୮୧୧-୨୬୩୮୦୦ । ନିବେଦକ : ଋଷିକୁଲ୍ୟା ରୟତ ମହାସଭା, ଛତ୍ରପୁର, ଗଞ୍ଜାମ । ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍ ନଂ:୭୨୦୫୮୧୩୮୭୦/ ୯୭୭୭୧୫୪୬୪୭ ।

ଚାଷୀର ସାଥୀ-ଆଲୋକ ଯନ୍ତା

ଆମ ଓଡ଼ିଶା ଏକ କୃଷି ପ୍ରଧାନ ରାଜ୍ୟ ଓ ଏହାର ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଗତିରେ କୃଷି ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛି । କୃଷିର ଉନ୍ନତି ହିଁ ରାଜ୍ୟର ସର୍ବାଙ୍ଗୀଣ ଉନ୍ନତିର ଚାବିକାଠି । କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆଧୁନିକ କୃଷି ପ୍ରଣାଳୀରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ଚାଷୀମାନେ ଉନ୍ନତ ତଥା ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ଚାଷ କରୁଛନ୍ତି । ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ଫସଲରେ ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣର ସୁଷମ ସାର ନ ଦେଇ ବେଶୀ ପରିମାଣର ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ ଫସଲ ଅଧିକ ସବୁଜ ଓ ଗଛ ଛନଛନିଆ ହୋଇ ବଢ଼ୁଛି । ଯଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ ପୋକ ଅତି ସହଜରେ ଫସଲକୁ ଆକ୍ରମଣ କରୁଛି । ତେଣୁ ଫସଲକୁ ରୋଗପୋକ ଠାରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ରାସାୟନିକ ଔଷଧ ବହୁ ପରିମାଣରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉଛି । ଏଥିଦ୍ୱାରା ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ଓ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ବିଷାକ୍ତ ହେଉଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ଓ

ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି। ତେଣୁ ପରିବେଶକୁ ପ୍ରଦୂଷଣମୁକ୍ତ କରି ଅଧିକ ଫସଲ ପାଇବା ପାଇଁ ବିଷାକ୍ତ ରାସାୟନିକ ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ ନକରି ଫସଲକୁ ରୋଗ ପୋକ ଆକ୍ରମଣରୁ ପ୍ରାକୃତିକ ଉପାୟରେ ରକ୍ଷା କରିବେ।

ଅନେକ ପୋକ ଆଲୋକକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ଓ ଆଲୋକ ପାଖକୁ ଉଡି ଆସି ସେଠାରେ ଜମା ହୁଅନ୍ତି। ତେଣୁ ବାଗାନ ଓ କ୍ଷେତ ମଝିରେ ଆଲୋକ ଫାନ୍ଦ ବସାଇଲେ କ୍ଷତିକାରକ ପୋକ ଆଲୋକ ପାଖକୁ ଆସି ତା ଭିତରେ ପଡ଼ି ମରନ୍ତି। ଫସଲରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା [illegible] ଜୀବମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ କରିବା ପାଇଁ ଆଲୋକ ଫାନ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ। ଏହି ଫାନ୍ଦ କ୍ଷେତରେ ବସାଇ ଆଲୋକ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହେଉଥିବା ଅନିଷ୍ଟକାରୀ ଓ ଉପକାରୀ କୀଟଙ୍କୁ ଅଲଗା କରି ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଗଣନା କରାଯାଏ। ପ୍ରଥମେ [illegible] ସହିତ ଆଲୋକ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହେଉଥିବା କୀଟଙ୍କୁ [illegible] ଆଲୋକ ଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ କରାଯାଏ। ଏହି ଆଲୋକ ଯନ୍ତ୍ରଟି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଧରଣର [illegible] ଏକ ମଲମଲ [illegible] ଓ [illegible] କାର୍ଯ୍ୟ କରେ। [illegible] ଶକ୍ତିକୁ ମନୁଷ୍ୟ ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଚାଳିତ ହେଉଥିବା [illegible] ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ସାହାଯ୍ୟ କରି ଏହି ଶକ୍ତିକୁ ମିଳିଥାଏ। ଏହାକୁ ରାତି ଜମିରେ, ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ରାତିରେ ଜଳାଇଲେ, ଏଥିରେ ଲାଗିଥିବା [illegible] ଆଲୋକରେ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇ ପୋକମାନେ ଆସି ସେହି ପୋକମାନେ ଏଥିରେ [illegible] ପ୍ରାୟ [illegible] ଗୋଟିଏ ଆଲୋକ ଯନ୍ତ୍ର [illegible] ଏକର ପରିମିତ ଚାଷ ଜମିରେ ଲାଗିଥିବା [illegible] ପରିସରରେ ସମାନ ହେଇଥାଏ।

ଜଡ଼ୁଆ କି ଓ ଅନେକ [illegible] ପୋକମାନଙ୍କର [illegible] ଧାନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫସଲ ପାଇଁ କ୍ଷତିକାରକ ସାହାଯ୍ୟରେ ପୋକମାନଙ୍କୁ ଧରି, ତାକୁ [illegible] କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥାନ୍ତି। ଏହାକୁ [illegible] ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ଦମନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ସହ [illegible] ଉପକାରୀ କୀଟ, [illegible] ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ା ଓ ରାତିରେ [illegible] ପାଣି [illegible] ଆଲୋକ [illegible] ମାତ୍ର। ଏହି ଆଲୋକ ଯନ୍ତ୍ର ବିନା ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତିରେ ଘରେ ଘରେ ବ୍ୟବହାର

କରାଯାଇପାରୁଛି। ଏହା ବ୍ୟବହାର କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ୟ
ସ୍ଥାନକୁ ନେଇ ଆସିବା ସୁବିଧା ହୋଇଥିବାରୁ ଏ ପ୍ରକାର ଯନ୍ତ୍ର ଗାଁ ଗହଳିରେ
ଆଦୃତ ହୋଇପାରୁଛି। ଏହି ଆଲୋକ ଯନ୍ତ୍ରର ନିର୍ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଲୋକ
ବାହାରୁଥିବାରୁ ପୋକମାନେ [illegible] ପ୍ରକୃତ ଦୂରରୁ। ଏହି ଆଲୋକ ଯନ୍ତ୍ର
[illegible] ପରିଚାଳିତ [illegible] ଏବଂ ଏହାର ଆକାର [illegible]
[illegible] ନିର୍ମିତ ହୋଇପାରୁଛି। ଭୂମି ଉପରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଆଲୋକ ଯନ୍ତ୍ରରେ
କରାଯାଇପାରେ। [illegible] ପାଣି ନ ପାରିଲେ ଏକ ବଡ଼ [illegible]
[illegible] ପାଣି [illegible] ରାତିରେ ଜାଳି ଦେଲେ ପୋକ ଓ [illegible]
ସେହି ପାଣିରେ ଝଡ଼ି ପଡ଼ନ୍ତି। ତେଣୁ ଆମ [illegible]
କରାଇ ପ୍ରାକୃତିକ ଉପାୟରେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରି ପରିବେଶକୁ ସୁସ୍ଥ ରଖନ୍ତୁ ଓ
ଉତ୍ପାଦନ ବଢ଼ାନ୍ତୁ।

ପନିପରିବା ଫସଲର ଯତ୍ନ କିପରି କରିବା

ବର୍ଷାରେ ବିଭିନ୍ନ ଋତୁରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପରିବା ଚାଷ କରାଯାଏ। ବାଇଗଣ,
ଲଙ୍କା, କାକୁଡ଼ି ଓ ଭେଣ୍ଡି ଜାତୀୟ ଫସଲ ଗରମ ଓ ବର୍ଷା ଦିନରେ ଚାଷ କରାଯାଏ। ଜମିରୁ
ଏଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଉଚିତ, ଯେପରିକି ବର୍ଷାର ପାଣି ଜମିରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର
ଜମିରେ ଉତ୍ପନ୍ନ କରାଯାଇପାରିବ। ଜମି ଓ ମୃତ୍ତିକା ଅନୁଯାୟୀ କେଉଁ ପ୍ରକାର ପରିବା
ଫସଲ କ୍ରମାନୁସାରେ ଲଗାଯାଇପାରିବ ତାହା ଆଗରୁ ସ୍ଥିର ହେବା ଉଚିତ। ଏହାଦ୍ୱାରା
ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବଦଳାଏ। ଏହାଦ୍ୱାରା ଜମିର ଉର୍ବରତା ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବା ସହ ରୋଗ ଓ
ପୋକରୁ ଫସଲକୁ ରକ୍ଷା କରାଯାଇଥାଏ। ଏହି ଜନ୍ମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମୟରେ କେତେକ ଉପାୟ
ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ। ଏହି ଜାତିର ଫସଲ ପରେ ଅନ୍ୟ ଜାତିର ଫସଲ ଚାଷ ହେବା
ଯଥା ବାଇଗଣ, ଟମାଟୋ ବାଇଗଣ ବା ଲଙ୍କା ଜାତୀୟ ଚାଷ ପରେ, କୋବି, ଭେଣ୍ଡି ବା
ଜମିରେ ଲଗାଇବା ଉଚିତ। ଅଧିକ ପୋଷକ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଫସଲ ପରେ
ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଫସଲ ଚାଷ କରାଯାଇଥାଏ। ଗଭୀର ଚେର ବିଶିଷ୍ଟ ଫସଲ
ଅଗଭୀର ଚେର ବିଶିଷ୍ଟ ଫସଲ କରିବା ଉଚିତ। ମଝିରେ ମଝିରେ ଶିମ୍ବ, ମଟର ପ୍ରଭୃତି
ଦ୍ୱିତୀୟ ଫସଲ କରିବା ଉଚିତ। ଏହାଦ୍ୱାରା ମୃତ୍ତିକାର ଉର୍ବରତା ବଢ଼ିଥାଏ। ଏକ
ବହୁତ ଆମଦାନୀ ବା ସମ୍ପନ୍ନ କରିବା ଲାଗିରେ ଅନେକ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଫସଲ
ଅମଳ ନ ହେଉଣୁ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଫସଲ ଲଗାଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ। ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର

ରାସାୟନିକ ସାର ଓ ପୋକ ମରା ଔଷଧ ମଧ୍ୟରେ ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ, ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପ୍ରଣାଳୀ, ଜୈବିକ ପ୍ରଣାଳୀ ଇତ୍ୟାଦିର ଭୂମିକା ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସମନ୍ୱିତ ରୋଗ ଓ ପୋକ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟରେ ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ, ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପ୍ରଣାଳୀ, ଜୈବିକ ପ୍ରଣାଳୀ ଇତ୍ୟାଦିର ଭୂମିକା ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସମନ୍ୱିତ ରୋଗ ଓ ପୋକ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଉଚିତ୍। ଫଳରେ ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ ଖର୍ଚ୍ଚ କମିଯାଇ ଲାଭ ଅଧିକ ମିଳିଥାଏ। ଏହାଦ୍ୱାରା ପରିବେଶ ଦୂଷିତ ହୁଏ ନାହିଁ ଓ ଜମି ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ରହେ। କ୍ଷତିକାରକ ପୋକଙ୍କ ଅଣ୍ଡା ଓ ପ୍ୟୁପା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଆନ୍ତି। ରୋଗ, ପୋକ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଗଛ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ଉପାଡ଼ି ପୋଡ଼ି ମାରିଦେଲେ ରୋଗ ପୋକ ଜମି ବ୍ୟାପେ ନାହିଁ ଉଚିତ। ଅନ୍ତଃ ଫସଲ ଓ ଘେରା ଫସଲ ମାଧ୍ୟମରେ ମୁଖ୍ୟ ଫସଲକୁ ଆକ୍ରମଣ କରୁଥିବା ଅନିଷ୍ଟକାରୀ କୀଟମାନଙ୍କୁ ସହଜରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇପାରେ। ନିମକାଠ, ମହୁରାଣୀ, ଧାନ୍ୟଦ୍ରବ, ଲଙ୍କାଲସୁଣ, ଗୋମୂତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟବହାର କରି ଏବଂ ଜୈବିକ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରି ମନୁଷ୍ୟର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ସୁସ୍ଥ ପରିବେଶ ତଥା ବିଭିନ୍ନ ଫସଲଙ୍କୁ ଅନିଷ୍ଟକାରକ ରୋଗ ପୋକ ହାତରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ସହ ଚାଷୀ ଅଧିକ ଲାଭ ପାଇ ଆର୍ଥିକ ସଫଳତା ହାସଲ କରିପାରିବ। ମାଟିକୁ ଅମଳ ପରେ ଭଲ ଭାବେ ସଫା କରି ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁ ସମୟରେ ଗଭୀର ଚାଷ କରିଲେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ଓ ମୁଖ୍ୟ ଫସଲର ଅମଳ ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ।

ଜୈବ ସୁରକ୍ଷା, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ଜୈବ ପ୍ରାଦ୍ୟୋଗିକୀ ନିୟାମକ ପ୍ରାଧିକରଣ ବିଧେୟକ-ଭାରତ

ଭାରତରେ ଗତ କିଛି ବର୍ଷ ହେଲା ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ବିହନ ପ୍ରଚଳନ ହେବା ପରଠାରୁ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ କୌଶଳର ପ୍ରୟୋଗକୁ ନେଇ ଚର୍ଚ୍ଚା ଜାରି ରହିଛି। ମାଟିରେ ବାସ କରୁଥିବା ଏକ ଜୀବାଣୁର ଜିନକୁ କେତେକ ଫସଲରେ ପ୍ରବେଶ କରାଇ ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଫସଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦାୟିତ୍ୱ ବଢ଼ି ଆସୁଛି। ଭାରତରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଫସଲ - ବିଟି କପାର ବାଣିଜ୍ୟିକ ଚାଷ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି। ଏହାର ଚିନାବାଦାମ ଜମିରେ ବୈଜ୍ଞାନିକରେ ବିଟି କପା ଚାଷ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଉଣାପଡ଼ିବା ପରେ ଏହି ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା। ବିଟି କପା ଚାଷ ଦ୍ୱାରା ଦେଶରେ କୀଟନାଶକ ବ୍ୟବହାର ପରିମାଣ କମାଯାଇପାରିବ ଓ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ଦ୍ୱାରା ଚାଷୀ ଲାଭ କରିବେ ବୋଲି ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥିଲା। ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଆମ ଦେଶରେ ଉପରେ

୨୦୦୨ରେ ୫୯୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ୨୦୧୦ରେ ଏହା [illegible] ୮୮୦.୪୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଛି। ଜମି ଉପରେ ବିଟି କପାର କ୍ରମାଗତ ଚାଷ ଦ୍ୱାରା [illegible] ଫସଲର ମାଟି ଉର୍ବରତା ଓ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଜୀବାଣୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଚିନ୍ତା ଦେଖା ଦେଇଛି। ଏହା ଫଳରେ ଅନେକ କପାସ ଚାଷୀ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି। ବିଟି [illegible] ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୀଟ ଉପଦ୍ରବ ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି, ଫଳରେ ଅଧିକ [illegible] ଋଣ ଭାରରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛନ୍ତି। ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ବିଦର୍ଭ ଅଞ୍ଚଳରେ କପା ଚାଷୀ ଋଣ [illegible] ହେତୁ ବିଟି କପାର ପ୍ରସାରଣ ପରେ ଚାଷୀ ଆତ୍ମହତ୍ୟା ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି [illegible] ଯାଇଛି। ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ୧୯୯୫ ରୁ ୨୦୦୨ ମଧ୍ୟରେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଥିବା ଚାଷୀ ସଂଖ୍ୟା [illegible] ଥିଲା ୧୨,୦୦୨। ଏହି ସଂଖ୍ୟା ବାର୍ଷିକ ହାରାହାରି ୨,୮୦୦ ଚାଷୀ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ୨୦୦୨ରେ ବିଟି କପା ପ୍ରଚଳନ ହେବା ପରେ ୨୦୦୩ ରୁ ୨୦୦୮ ମଧ୍ୟରେ [illegible] ସମୁଦାୟ ୨୪,୪୦୨ ଜଣ ଚାଷୀ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛନ୍ତି।

ବିଟି ବାଇଗଣ ଚାଷ ଅନୁମତି ପାଇବାକୁ ଥିବା ବେଳେ ଦେଶରେ ପ୍ରଥମ [illegible] ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଖାଦ୍ୟ ଫସଲ ହୋଇଥାନ୍ତା। ମାତ୍ର ସାରା ଦେଶରେ ଲଗାତାର ପ୍ରତିବାଦ [illegible] ଜନଶୁଣାଣି ପରେ ତତ୍କାଳୀନ କେନ୍ଦ୍ର ବନ ଓ ପରିବେଶ ମନ୍ତ୍ରୀ, ସାମାଜିକ ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସଚେତନତା [illegible] ଆଧାରରେ ଫେବୃୟାରୀ ୨୦୧୦ ଠାରୁ ଏହାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଛି। ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ଜିନ୍ [illegible] ଧାନ, ଆଳୁ ଓ ଟମାଟୋ ଇତ୍ୟାଦି ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଧାନ, ମକା, ଗହମ, ସୋରିଷ, ଓଷଧ ପରି [illegible] ପାଖାପାଖି ୫୦ଟି ଖାଦ୍ୟ ଫସଲର ଅଧିକାଂଶର ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଉଛି ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଛି। କେତେକ [illegible] ଫସଲ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରୀକ୍ଷା ବା ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ସରକାରୀ ଅନୁମୋଦନ ଅପେକ୍ଷାରେ [illegible] ଅଛି। ଏ ଫସଲଗୁଡ଼ିକ ଆମ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନର ମୁଖ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ଫସଲ। ସେଥିପାଇଁ ଜିନ୍ [illegible] ପରିବର୍ତ୍ତିତ ମାଛ ଓ ଗୋରୁଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏହି କ୍ରମରେ ଅଛନ୍ତି।

ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଫସଲ ପ୍ରଚଳନ ହେଲେ ଓଡ଼ିଶାରେ କ'ଣ ହେବାର ଆଶଙ୍କା କରାଯାଏ

ଓଡ଼ିଶାର ସମୁଦାୟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ୮୦% ଲୋକ କୃଷି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି [illegible] ଏହି କୃଷି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବୃହତ୍ତର ଭାଗ କ୍ଷୁଦ୍ରଚାଷୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଓ ବିହନ [illegible] ଚାଷୀମାନଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଅଛି। ଓଡ଼ିଶାର ୮୩% ଭାଗ ଚାଷୀ କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ନାମ ମାତ୍ର [illegible] ଚାଷୀ ଏବଂ ୪୮% ଚାଷୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଋଣଗ୍ରସ୍ତ। କୃଷିକୁ ବାଣିଜ୍ୟ କରିବାକୁ ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ [illegible] ବିହନ ପ୍ରଚଳନ କରିବା ଅର୍ଥ କୃଷି ଓ ଖାଦ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ [illegible]

ସୃଷ୍ଟି କରିବ। ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏ ରାଜ୍ୟର ଚାଷୀମାନଙ୍କର ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥା ଖରାପ ହେବ। ସେମାନେ ନିଜ ବିହନ ନିଜେ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ କୃଷି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ ନାହିଁ। ଆମ ରାଜ୍ୟର ଚାଷୀଙ୍କ ଭଳି ଓଡ଼ିଶାର ଚାଷୀମାନେ ମଧ୍ୟ ପିଢ଼ି ପିଢ଼ି ଧରି ବିହନ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ଆଦାନପ୍ରଦାନ କରି ଆସୁଥିଲେ। ଆଧୁନିକ ଜୈବ ପ୍ରଯୁକ୍ତି କୌଶଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ବିହନ ଆସିଲେ ଏହି ବିହନ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ହାତରୁ ଚାଲିଯିବ। ଏହାର ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ପ୍ରଭାବ ପାରମ୍ପରିକ କୃଷି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ପଡ଼ିବ। ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ବିଶେଷତଃ ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାରେ ମିଶ୍ର ଫସଲ ଚାଷ ଅଧିକ। ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ମଞ୍ଜି ପ୍ରଚଳନ ହେଲେ ଏଠାକାର ଆଦିବାସୀମାନେ ବଜାର ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇଯିବେ। ଅଧିକନ୍ତୁ, ଓଡ଼ିଶା ଭାରତରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଜୈବ ବିବିଧତା ସମ୍ପନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ। ଏ ରାଜ୍ୟର ଅନେକ ସ୍ଥାନକୁ ଜୈବ ବିବିଧତାର ବିଶିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳ ଭାବେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରିବ। ଏ ଦେଶର କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ମଧ୍ୟ ଏ ରାଜ୍ୟର ସ୍ଥାନୀୟ ଧାନ କିସମକୁ ମାନ୍ୟତା ଦେଇଛନ୍ତି। ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଫସଲ ପ୍ରଚଳନ ହେଲେ ଏ ପାରମ୍ପରିକ ବିବିଧତା ନଷ୍ଟ ହେବ। ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଫସଲ ପ୍ରଚଳନ ହେଲେ ଚାଷ ପିଛା ଖର୍ଚ୍ଚ ନିଶ୍ଚିତ ବଢ଼ିବ, ଫଳରେ ଏଠାକାର ଚାଷୀମାନେ ଅଧିକ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେବେ। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଓଡ଼ିଶା ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପ୍ରବଣ ରାଜ୍ୟ। ତା' ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଗକୁ ସେଥିପାଇଁ କେତେକ କୃଷି ବିବିଧତା ସମ୍ପନ୍ନ ସ୍ଥାନ ସଙ୍କଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅଛି। ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଫସଲର ପ୍ରଚଳନ ଏ ବିପଦକୁ ଅଧିକ ଜଟିଳ କରିବ।

ଜି.ଇ.ଏ.ସି. ଜରିଆରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯଥେଷ୍ଟ କି ?

କୃଷି ବୈଜ୍ଞାନିକ, ପରିବେଶବିତ୍, ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ପ୍ରତିନିଧି ଓ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନେଇ ବର୍ତ୍ତମାନର ଜି.ଇ.ଏ.ସି. ଗଠିତ। କୃଷକ ସଙ୍ଗଠନ, ରାଜନୈତିକ ସଂଗଠନ ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ କୌଣସି ପ୍ରତିନିଧି ଏଥିରେ ସାମିଲ ନାହାନ୍ତି। ଜି.ଇ.ଏ.ସି.ର କେବଳ ବିଭିନ୍ନ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ବସ୍ତୁର କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ଅନୁମତି କରିବାକୁ ଆଗତ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକୁ ସମୀକ୍ଷା କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଖୁବ୍ ଅସ୍ପଷ୍ଟ। ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାର ଧରା ଅନୁଯାୟୀ କୃଷକମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ମତାମତ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଅନେକ ଦୂରର କଥା, ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର ଅଂଶଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଏଥିରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନାହିଁ। ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣରେ କିଛି ସଂଶୋଧନ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଜି.ଇ.ଏ.ସି. ସମ୍ପୃକ୍ତ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କୁ ସଂଶୋଧନ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ। ମାତ୍ର କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ ଥିଲେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କୁ ଏପରି ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ। ଫଳସ୍ୱରୂପରେ

କରିଲେ ଜି.ଇ.ଏ.ସି.ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅନେକ ଅସ୍ୱଚ୍ଛତା ରହିଛି। ଏଥିରେ ... ନିରପେକ୍ଷତା ନିହିତ ସ୍ୱାର୍ଥ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ଅଭିଯୋଗ ବାରମ୍ବାର ଉତ୍ଥାପନ ହେଉଛି। ... ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଜି.ଇ.ଏ.ସି. ଜରିଆ ଓ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ ଅନୁସାରେ ... ଏହି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ।

ଜାତୀୟ ଜୈବ ପ୍ରଦ୍ୟୋଗିକୀ ନିୟାମକ ପାଧିକରଣ ବିଧେୟକ - ବି.ଆର୍.ଏ.ଆଇ ବିଲ୍ ଉତ୍ପତ୍ତି ହେଲା କିପରି ?

ଜୈବ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଲୋଚନା ବହୁ ଅନୁଯାୟୀ ... ଜୈବ ମୁକ୍ତ ... ନିମନ୍ତେ ଆଇନ ଏହା ଥିଲା ଯେତେବେଳେ ୨୦୦୪ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ... ସେତେବେଳେ ଏକ ନୂଆ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ନିୟାମକକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ... ହେଲା। ସେହି ଭଳି ଭାରତ ସରକାର ତଥା କୃଷି ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜୈବ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦଳ ଗଠନ କଲେ। ଡ଼ଃ ଏମ୍.ଏସ୍. ସ୍ୱାମୀନାଥନ୍ ... ଦଳର ନେତୃତ୍ୱ ନେଲେ। ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଗଠନ କରିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦଳ ସୁପାରିଶ। ଏଥିପାଇଁ ତେଇଥିଲା ଓ ଏହାର ନାମ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ - ଜାତୀୟ ଜୈବ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ନିୟାମକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ।

ସେ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜୈବ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିବାକୁ ... ୧୯୮୭ରେ ମୌଳିକ ପ୍ରଚଳନ ଆଧାର ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ। ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା, କୃଷକ ପରିବାରର ମଙ୍ଗଳ, ପାରିବାରିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ସୁରକ୍ଷା ... ସ୍ଥାୟିତ୍ୱ, ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା, ଅନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ବାଣିଜ୍ୟ ... ଜୈବିକ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ଦେଶର ଜୈବ ନିରାପତ୍ତା। କୃଷି ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ୨୦୦... ମଣିଷରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦଳର ରିପୋର୍ଟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ଏଥିରେ ଆଧୁନିକ ମଧ୍ୟ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଚାଷୀଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଯେତେବେଳେ ଆଉ କୌଣସି ପନ୍ଥା ... ନାହିଁ ବା ଅବଶେଷରେ ମୂଲ୍ୟ ... ଯେଉଁଠି ଜିନ୍ ପ୍ରଯୁକ୍ତି କୌଶଳ ... କରାଯାଇପାରେ। ଏହି ରିପୋର୍ଟର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖାଯାଇଛି ଯେ, ଜିନ୍ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ... ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ଜୈବ ଜୀବମାନେ, ଜୈବ ମାନ ୧୯ ଜୈବ ପ୍ରତିରୋଧ ... ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେବା ଉଚିତ୍। ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଫସଲ ଏକ ଅନ୍ତିମ ଉପାୟ ... ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ ଓ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପନ୍ଥା ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲେ ବା ଅବଶେଷରେ ...

ଥିବା ସମ୍ପ୍ରତିକାର କଲାପରେ ହିଁ । ଦେଶର ବାଣିଜ୍ୟିକ ବ୍ୟାପାର ହେବା ଭଳି ନେଇଥିବ ସମ୍ପର୍କ ବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ଉଚିତ୍ । ସେହିପରି ଧାନ, ବାଇଗଣ ଓ କପା ଭଳି ଫସଲ, ଯାହାର ଜନ୍ମସ୍ଥଳୀ ଭାରତ, ସେ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବର୍ଜନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ବୋଲି ମତ । ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ।

୨୦୦୮ ମସିହାରେ ଜୈବ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ନିୟାମକ ପ୍ରାଧିକରଣ ବିଧେୟକ ବିଲଟି ପ୍ରଥମେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ହୋଇଥିଲା ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ମତାମତ ନେଇ ବିନା ସଂସଦ କେବେଳ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ମିଳିତ ଭାବେ ଲୋକଙ୍କୁ ଅବଗତ କରି ଏହାକୁ ଲୋଚାଯାଉଥିଲା । ସେତେବେଳେ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଓ ଧାରା, ଉକ୍ତ ଅନେକ ସମାଲୋଚନାର ଶିକାର ହୋଇଥିଲା । ସମାଲୋଚନାର ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ ଥିଲା ଯେ ବିଲ୍‌ଟିରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଜୈବ ଯାନ୍ତ୍ରିକୀଗୁଡ଼ିକ ଯୁକ୍ତ ଅଟେ ଏବଂ ଜୈବ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଫସଲର ପ୍ରସ୍ତାବକ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କ ହିଁ ଏହାର ନିୟାମକ ଭାବେ ସ୍ଥାପିତ କରାଯାଉଛି । ବିଲ୍‌ଟିରେ ମୌଳିକ ସ୍ତରରେ ଅନେକ ତ୍ରୁଟି ଥିବାର କାରଣରୁ ସହିତ ଆଶଙ୍କା ଓ ଆପତ୍ତି ସମସ୍ତ ଦେଶର ନାଗରିକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ତରଫରୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ବିଲ୍‌ଟିର ଅନେକ ଧାରା / ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଗଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ ବଦଳାଯାଇ ନାହିଁ । ଜାତୀୟ ଦଳ ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ଏବେ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟର ସାମ୍ବିଧାନିକ ଅଧିକାର ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇନଥିଲେ । ୨୦୦୮ ଠାରୁ ଏହି ମସୌଦାଟି ଅନାଲୋଚିତ ହୋଇ ରହିଲା । ବିଟି ବାଇଗଣ ପରୀକ୍ଷଣ ପରେ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତତ୍କାଳୀନ ଓ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶର ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହାକୁ ବିରୋଧ କରି ନିଷେଧ ମୁକ୍ତି ଚାହିଁଲେ । ପରନ୍ତୁ, ଏହି ବିଲ୍‌ଟି ଅନୁସାରେ ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଫସଲ ପରୀକ୍ଷଣ ନିମିତ୍ତ ଅନୁମତି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନ ଦେଇ ଓ ତାଙ୍କ ମତାମତ ନ ନେଇ କିପରି ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଫସଲ ପରୀକ୍ଷଣକୁ ତାଙ୍କୁ ବିରୋଧ କରି ସେହି ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଏକ କଡ଼ା ଚିଠି ଲେଖିଥିଲେ । କେରଳ ରାଜ୍ୟ ନିଜକୁ ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଫସଲ ମୁକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଘୋଷଣା କଲେ । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ମତାମତ ନେବା ବାଧ୍ୟକ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଗଲା ।

ଏହା ପରେ ୨୦୦୯ରେ ଆଉ ଥରେ ଜୈବ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ନିୟାମକ ପ୍ରାଧିକରଣ ବିଧେୟକ ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଏହା ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଯାଇନଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ବିଲ୍‌ଟି ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟରେ ଆଗତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି, ସେଇଟି ୨୦୧୦ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

ବିଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ କୁମାର ୨୩.୪.୨୦୧୧ ତାରିଖ
ଲୋକସଭାରେ ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟରେ ଏହି ଆଗତ ହେବାନିମିତ୍ତ ବିଷୟ
ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ବର୍ଷର ଜଳ୍ପନା କଳ୍ପନା ଶେଷ ହୋଇ
ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟର ବଜେଟ ଅଧିବେଶନ ୨୩.୪.୨୦୧୧ ତାରିଖରେ ଆଗତ କରିବାର ସ୍ଥିର ଥି
ମାତ୍ର ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଆସନ୍ତା ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟ ଅଧିବେଶନ, ୨୦୧୧ରେ ଏହା ଆ
ହେବା ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ।

ଏହି ବିଲ୍ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଓ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାହିଁକି ?

ଆଧୁନିକ ଜୈବ ପ୍ରଯୁକ୍ତିର ଆବିଷ୍କାର, ବ୍ୟବହାର ଓ ଏହା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବ
ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବାଦବିବାଦ ତଥା ଆମ ଦେଶରେ ସେଭଳି ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟରେ କେବେ ଆଲୋଚ
ହୋଇନାହିଁ । ଏହି ବିଲଟି ଥରେ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଗଲେ ଏହା ଏକ ପ୍ରକାର ଆଇନ ରୂ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ । କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା କିଛି ନିୟମ ଅଛି ସେ ସବୁ ପରିବେଶ
ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଅଧିସୂଚନା ମାତ୍ର । ଏଠାରେ ସୂଚନା ଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ଏହି ବିଲ୍‌ଟି ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟରେ
ଉପସ୍ଥାପନା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିବା ପରେ ବିହାର, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ, ଓଡ଼ିଶା, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେ
ଛତିଶଗଡ଼, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଓ କେରଳ ଆଦି ଛଅଟି ରାଜ୍ୟ ନିଜ ରାଜ୍ୟରେ ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତି
ଫସଲ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ମନା କରିସାରିଲେଣି ।

କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୈଷୟିକ କୌଶଳଗୁଡ଼ିକ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଓ ଉପଭୋକ୍ତା ଉଭୟ
ଉପରେ ବହୁଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ଆମ ଦେଶର ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଚାଷୀଙ୍କର ଜୀବିକା ଏହି ଜି
ପରିବର୍ତ୍ତିତ ବିହନ ଓ ଫସଲକୁ ନେଇ ଯାହା ସବୁ ଦାବି କରାଯାଉଛି ଓ ଫସଲର ବ
ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଶର ଛୋଟ ଚାଷୀମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ
ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିତି କି ଜଟିଳ । ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏମିତି ଏକ ନୂତନ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଯାହାର ପରିଣ
କଳନା କରାଯାଇପାରେନାହିଁ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପୂର୍ବାନୁମାନ କରାଯାଇପାରେନା, ଏବଂ
କିଛି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇପାରେନା ଓ ଏବେ ଯାହା ହୋଇଗଲା ପୁଣି ପୂର୍ବସ୍ଥିତିକୁ ଫେରା
ଯାଏନା । ତେଣୁ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଦୌ ବାଞ୍ଛନୀୟ ନୁହେଁ । ଚାଷୀମା
ଯାହାଦ୍ୱାରା ଖାଦ୍ୟ ଖାଉଛୁ, ସେ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଏବେ ବିଷାକ୍ତ ଓ ଅସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇପାରି
ଜିନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଖାଦ୍ୟ ଓ ଫସଲ ପ୍ରଚଳନ ହେଲେ ଏହା ଅଧିକ ବିପଜ୍ଜନକ ହେବ । କେ
କୌଣସି ନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ଜନିତା ପୂର୍ବରୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷଣ କରିବା ଏବଂ ତି
ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏହା ଉପରେ କଡ଼ା ନଜରରଖା ଯାଇ କରିବା ଉଚି

ଏହି ବିଲ୍‌ଟି "ଜୈବ ସୁରକ୍ଷା"କୁ କିପରି ଦେଖେ ?

ବହୁ ବର୍ଷ ଧରି ସାମ୍ନା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଜୈବ ସୁରକ୍ଷା ପରୀକ୍ଷା ନାହିଁ ଗଣ୍ଡଦ୍ରବ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୂଳ ବାସ୍ତୁ ପରୀକ୍ଷଣ କରିବାର ଦୁର୍ବୃତ୍ତିକୁ ଉଦ୍ବେଗଜନକ ସୃଷ୍ଟି । କାରଣ ମୂଳ ବାସ୍ତୁ ପରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ଉଦ୍ବେଗକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ବିଲ୍‌ରେ ଗଣ୍ଡଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସାଧାରଣ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜୈବ ସୁରକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରୁ ଏହା ମୁକ୍ତ ବାସ୍ତୁ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏ ନେଇ ଅଧିକତର ବିବାଦ ସଂଶୋଧନ ମାନ ନାହିଁ । ଏହା ନିୟମକାନୁନକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରେ । ଏଥିରେ ସ୍ଥିରତା ନାହିଁ । ଅପରୀକ୍ଷିତ, ଅସୁରକ୍ଷିତ ବୀଜ ଓ ଏହାର ବିଷ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ପାରମ୍ପରିକ ଫସଲ ପ୍ରଦୂଷିତ ହେଉଛି କି ନା, ତାହା ଜାଣିବା ଦିଗରେ ଏହି ବିଲ୍‌ରେ କୌଣସି ସୂଚନା ଆଦୌ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇନାହିଁ । ଏଥି ସହିତ ଏହି ବିଲ୍‌ରେ ଚାଷୀଙ୍କ ସଂରକ୍ଷଣ, ସ୍ଥାନୀୟ ଜ୍ଞାନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା, ପାରମ୍ପରିକ ଭାରତୀୟ କୃଷିର ଐତିହ୍ୟକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବିଲ୍‌ରେ ବିଦେଶୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାନ ବଳ ନିଆଯାଉଛି । ସେହି କାରଣ ଜୈବ ନିରାପତ୍ତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇପାରିବ ।

ମାଁ ମାଟି ସୁରକ୍ଷା ଚାଷୀର ଜୀବନ ରକ୍ଷା

ଆମେ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ କେତେକ ନିତ୍ୟବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା କୋଟିଏ ଲୋକ, ଖାଦ୍ୟ, ଆଉ ଖାଦ୍ୟ ହିସାବରେ ଆମେ ଯାହା ସବୁ ଖାଉଛେ – ଭାତ, ରୁଟି, ଡାଲି, ଡାଲି, ତରକାରୀ ଇତ୍ୟାଦି । ସେ ସବୁ ଜିନିଷ ଏହି ମାଟିରୁ ହିଁ ଆମକୁ ମିଳିଥାଏ । ଧାନ, ଗହମ, ମକା, ମାଣ୍ଡିଆ, ଆମ, ପଣସ ଓ ପନିପରିବା ଚାଷ ପାଇଁ ମାଟି ଦରକାର । ଗାଈ, ଛେଳି, ମେଣ୍ଢା ବା ମାଂସ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ମାଟି ଆବଶ୍ୟକ । ଘାସ, ଦାନା ଓ ମାଟିଉପରେ ତାଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଛଡ଼ାନ୍ତି ଗାଈ ଗୋରୁ, ଛେଳି, ମେଣ୍ଢା ଆଦି ବଢ଼ିଥାନ୍ତି ଓ ସେଥିରୁ ହିଁ ଆମେ କ୍ଷୀର, ଦହି ଓ ମାଂସ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଥାଉ । ମା' ଭୁଖିଲା ପିଲାକୁ କ୍ଷୀର ଦିଏ ଏବଂ ଆମର ସମସ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ମାଟିରୁ ମିଳୁଥିବା ଯୋଗୁଁ ମାଟିକୁ ମା' କୁହାଯାଏ । ଆଉ ମା' ଯେମିତି ସବୁ ଜଞ୍ଜାଳ ମୁକ୍ତ ମଣିଷଟିଏ, ଠିକ୍ ସେହିଭଳି ମାଟି ମଧ୍ୟ ଆମର ସବୁ ଦୁଃଖ ଓ କଷ୍ଟ ସହିଥାଏ । ଆମେ ଯେପରି ଶୁଣିଆସୁଛେ ଯେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠର ମାତ୍ର ଶତକଡ଼ା ୨୨ ଭାଗ ଜମିରେ ଚାଷ ହୋଇପାରିବ । ଏବେ ଦେଖିବା ଏହି ୨୨ ଭାଗର ଅବସ୍ଥା କଣ ହେଉଛି । ଆମ ଜନସଂଖ୍ୟା ଯେପରି ବଢ଼ୁଛି, ଶିଳ୍ପ ଓ ସହର ବଜାର ମଧ୍ୟ ସେପରି ବଢ଼ୁଛି । ଚାଷ ଜମିରେ ଘରଦ୍ୱାର କରିବା ପାଇଁ ଚାଷ ଜମି କମି କମି ଆସୁଛି । ଚାଷ ଜମିରେ ଘରଦ୍ୱାର ନ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି ଏବଂ ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଅନୁମତି ନେଇ ଓ କିଛି ପଇସା ଦେଇ ଚାଷ ଜମିରେ ଘରଦ୍ୱାର କରିହେବ । କେବଳ ପ୍ରକୃତରେ କେଉଁଠି ବ୍ୟବସ୍ଥାର କିଛି ଅର୍ଥ ନାହିଁ । ଆମେ ସେଥିପାଇଁ ରାସ୍ତାରେ ଗାଡ଼ି ମୋଟରରେ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ଦେଖୁଛେ ଲୋକେ ନୂଆ ଘରଟି ଅଟି ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ଚାଷ ଜମିରେ ଘର କରୁଛନ୍ତି । ସହରମାନେ ଯେଉଁଭଳି ବଢ଼ୁଛି ତହିଁ ତହିଁ ଏକର ଚାଷ ଜମି ସହରେ ହେମିତି ଗିଳି ପକାଉଛନ୍ତି ।

ଏବେ ଆସନ୍ତୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦିଗ ଧରିବା – ତାହା କାରଖାନାର ଦିଗ । ମୋଟେ ଗୋଟେ କାରଖାନା ପାଇଁ ହଜାର ହଜାର ଏକର ଜମି ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଛି । ଅନେକ ସମୟରେ ଏଥିରେ ଭଲ ଚାଷ ଜମି ମଧ୍ୟ ଯାଉଛି, କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ଜମି ଚାଷ ଯୋଗ୍ୟ ଓ ଶତକଡ଼ା ୨୨ ଭାଗର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ପ୍ରକୃତରେ କାରଖାନା ପାଇଁ ଯେତେ ଜମି ଆବଶ୍ୟକ, ତା'ଠାରୁ ବହୁ ଅଧିକ ଜମି କାରଖାନା ମାଲିକମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଅବସରରେ ଅକ୍ତିଆର କରୁଛନ୍ତି । ସେହିଭଳି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତାଠାରୁ ଅଧିକ ଜମି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି ।

ଖଣି ଦିଗ ଭଳି ଆଉ ଗୋଟେ ଦିଗ ମଧ୍ୟ ଆମକୁ ବାଧୁଛି । ଖଣି ଖୋଳିବା ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଜମି ତ ଯାଉଛି, ତା' ସହ କଳକାରଖାନା ଓ ଖଣି ଖାଦାନର ଆବର୍ଜନା / ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଅନେକ ଚାଷ ଜମିକୁ ମଧ୍ୟ ନଷ୍ଟ କରୁଛି ।

ବଡ଼ ବଡ଼ ନଦୀବନ୍ଧ ହଜାର ହଜାର ଏକର ଜମି ବୁଡ଼ି ଯାଉଛି ଓ କେନାଲ ଖୋଳିବାରେ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଜମି ଯାଉଛି । କେନାଲ ପାଣିରେ କିଛି ଅଧିକ ଜମିରେ ଅଧିକ ଫସଲ ହେଉଛି ସତ, କିନ୍ତୁ ଯେଉଁସବୁ ଜମିରେ ପାଣି ମାଡ଼ୁଛି, ତ'ର ଶତକଡ଼ା ୨୦ ଭାଗ ଜମିରେ ପାଣି ଜମି ରହୁଛି ଓ ଚାଷ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇପାରୁନାହିଁ । ଜଳ ନିଷ୍କାସନର ଠିକଣା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଏଭଳି ଅବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ।

ନଦୀବନ୍ଧ ଜଳଭଣ୍ଡାର ଯୋଗୁଁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଅବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି । ପ୍ରତାପ ଗାଢ଼ ବର୍ଷ ପାଣି ମାଡ଼ିଲା ପରେ ଜମିରେ ଧିରେ ଧିରେ ଲୁଣି ଅଂଶ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଶେଷରେ ମାଟି ଏଭଳି ଭାବେ ଲୁଣି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ ଯେ ସେଥିରେ ଫସଲ ହେବା କଷ୍ଟକର ହୋଇପଡ଼େ । ଏହା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅନାବଶ୍ୟକ ଖାଇବାପାଣି ଓ ସିଞ୍ଚାଇ ସମସ୍ୟା ଭଳି ଅନେକ ସମସ୍ୟା ଦେଖା ଯାଉଅଛି ।

ଭାରତର ଥର୍ ମରୁଭୂମି ହେଉ ବା ଆଫ୍ରିକାର ସାହାରା ମରୁଭୂମି ହେଉ, ଏହା ଜଣାଯାଇଛି ଯେ, ସେଠି ଅତୀତରେ ଜଙ୍ଗଲ ଥିଲା; ସେ ଅଞ୍ଚଳ ଗଛପତ୍ରରେ ଭରି ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଆଜି କିନ୍ତୁ ବିସ୍ତୃତ ଅଞ୍ଚଳ ମରୁଭୂମି ପାଲଟିଛି । ପୃଥିବୀରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଅତି

ଉର୍ବର ଚାଷ ଜମିକୁ ମରୁଭୂମି ଗ୍ରାସ କରିବାରେ ଲାଗିଛି । ଜଙ୍ଗଲ ଧ୍ୱଂସ, ବର୍ଷା ପରିମାଣ ହ୍ରାସ, ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଫସଲର ସଘନ ଚାଷ, ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣର ଉପାୟ ସବୁ ଅବଲମ୍ବନ ନ କରିବା, ଗାଈ ଗୋରୁ, ଛେଳି, ମେଣ୍ଢା ଇତ୍ୟାଦି ପଶୁମାନଙ୍କର ଚାରଣ ଭୂମି ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଚାପ ମରୁଭୂମି ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ମରୁଭୂମିର କ୍ରମାଗତ ସଂପ୍ରସାରଣ ଯୋଗୁଁ ପାଖାପାଖି ୬୦ ରୁ ୭୦ କୋଟି ଲୋକଙ୍କର ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ ଉପରେ କୁପ୍ରଭାବ ପଡୁଛି ।

ଏସବୁ ବ୍ୟତୀତ ରାସ୍ତାଘାଟ ତିଆରି ଓ ତା'ର ସଂପ୍ରସାରଣ, ରେଳ ଲାଇନ୍ ତିଆରି ଓ ସେସବୁର ସଂପ୍ରସାରଣ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଚାଷ ଜମି ନଷ୍ଟ ହେଉଛି ।

ସେହିଭଳି ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିବା ଛୋଟବଡ଼ ନଦୀ ଓ ନାଳରେ ବର୍ଷାଦିନେ ବଢ଼ି ଆସିଲା ବେଳେ ଉଭୟ ପାଖରୁ ବିରାଟ ବିରାଟ ଅତଡ଼ା ଖସି ମାଟି ସମୁଦ୍ରକୁ ଚାଲିଯାଏ । ଉପର ମୁଣ୍ଡରେ ଜଙ୍ଗଲ ଶେଷ ହୋଇଯିବା ଫଳରେ ପ୍ରବଳ ଝଡ଼ି ବର୍ଷା ସମୟରେ ବର୍ଷା ପାଣି ଜଙ୍ଗଲରେ ଅଟକିପାରେନା ଓ ନଣ୍ଡା ପାହାଡ଼ରୁ ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ଅଧିକ ପାଣି ଚାଲି ଆସିବା ଫଳରେ ନଦୀ ନାଳମାନଙ୍କରେ ଯେତିକି ପାଣି ବୋହିବାର ଶକ୍ତି ଥିଲା, ତା' ଠାରୁ ବେଶି ହୋଇଯାଏ ଏବଂ କୂଳରୁ ମାଟି ଖାଇଯାଏ । ଏସବୁ ଧିରେ ଧିରେ ଘଟୁଥିବାରୁ ଆମେ ଏଭଳି ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକୁ ସାଧାରଣତଃ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇନଥାଉ, କିନ୍ତୁ ଶତକଡ଼ା ୧୧ଭାଗରୁ ହିଁ ମାଟି ଧୋଇ ହୋଇଚାଲିଯାଏ ଓ ଜମିର ପରିମାଣ କମିଯାଏ । (କ୍ରମଶଃ....)

"ଶ୍ରୀ" କ୍ଷେତରେ ସଫଳ ଧାନ ଚାଷୀ

ସୀମାଞ୍ଚଳ ନାହାକ